

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA

19.10.2026. - 23.10.2026.

ODJEL ZA BANKARSTVO, SLUŽBA FRONT OFFICE

Sarajevo, 26.10.2026. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
19.10.2026. - 23.10.2026.

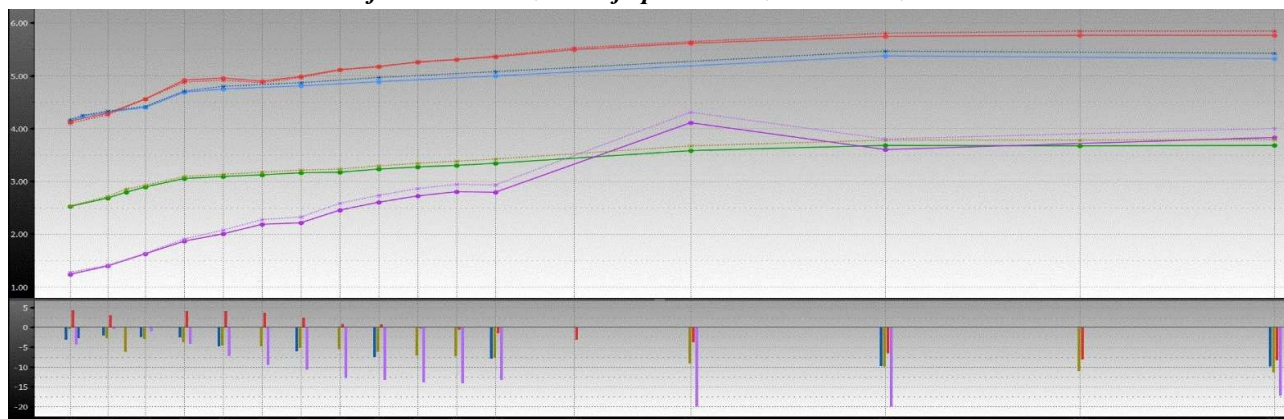
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	16.10.26	-	23.10.26	16.10.26	-	23.10.26	16.10.26	-	23.10.26	16.10.26	-	23.10.26
2 godine	3,11	-	3,06	4,71	-	4,68	4,88	-	4,91	1,92	-	1,88
5 godina	3,22	-	3,17	4,87	-	4,81	4,96	-	4,99	2,34	-	2,23
10 godina	3,43	-	3,35	5,07	-	4,99	5,37	-	5,36	2,93	-	2,81

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke trezorske zapise

Dospijeće	Prinosi		
	16.10.26	-	23.10.26
3 mjeseca	2,547	-	2,546
6 mjeseci	2,699	-	2,668
1 godina	2,940	-	2,919

Grafikon 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Grafikon prikazuje krivulje prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 23.10.2026. godine (pune linije) i 16.10.2026. godine (isprekidane linije).

EUROZONA

Prinosi njemačkih državnih obveznica su tijekom tjedna zabilježili smanjenje kako su ulagači tražili sigurno utočište uslijed pada indeksa dionica.

Iz Deutsche Bundesbank priopćeno je da očekuju rast njemačke inflacije, koji neće biti izražen kao u razdoblju nakon pandemije, ali će biti viši nego što se očekuje.

Glavni ekonomist ECB-a Lane izjavio je da veće globalno korištenje eura podržava sposobnost ECB-a da postigne stabilnost cijena, navodeći da se povećanjem međunarodnog utjecaja monetarne politike eurozone i posljedično utjecajem na stranu i domaću potražnju smanjuju rizici za stabilnost cijena.

Član Upravnog vijeća ECB-a Panetta izjavio je da bi rast prinosa mogao ugroziti gospodarstvo, ali da prinosi ipak nisu na kritičnoj razini. Smatra da rastuće kamatne stope u Europi ne prati jak gospodarski rast, kao što je to slučaj u SAD.

Član Upravnog vijeća ECB-a Rehn izjavio je da je pristup ECB-a kada je u pitanju donošenje odluka „od sastanka do sastanka, a na temelju najnovijih podataka“ dobro utemeljen u trenutačnoj neizvjesnoj gospodarskoj situaciji. Rehn smatra da ECB mora ostati oprezna u procjenjivanju sekundarnih učinaka inflacije. U nastavku je upozorio da sve članice eurozone moraju kontrolirati svoje proračunske deficite.

Član Upravnog vijeća ECB-a Kazaks izjavio je da će dodatno pooštavanje monetarne politike možda biti potrebno ako inflacija ostane visoka. Smatra da je tržište dovelo do određenog pooštavanja financijskih uvjeta kroz rast prinosa, ali da je potreban oprez jer rastući prinosi mogu usporiti gospodarstvo.

Tablica 3: Kretanje gospodarskih pokazatelja za eurozonu

Red. br.	Gospodarski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti – Finska RUJ	-	10,4 %	9,1 %
2.	ZEW poslovna klima – Njemačka LIS	30,0	28,1	34,7
3.	Potrošačko raspoloženje – eurozona LIS	-17,0	-17,9	-16,8
4.	PMI prerađivačkog sektora – eurozona LIS	52,8	52,4	52,9
5.	PMI uslužnog sektora – eurozona LIS	52,5	51,7	53,0
6.	Kompozitni PMI – eurozona LIS	52,7	51,9	53,1

SAD

Prinosi američkih državnih obveznica tijekom tjedna su zabilježili smanjenje zbog iznenadnog rasta potražnje za sigurnom imovinom usred geopolitičkih napetosti i oštrog pada na burzama dionica.

Kada je u pitanju Fed, nastupilo je razdoblje šutnje u kojem dužnosnici ne daju izjave uoči predstojećeg sastanka. Cilj ovog razdoblja je da se spriječe nepotrebne oscilacije financijskih tržišta neposredno prije donošenja odluke o kamatnim stopama. Predsjedavajući Feda Warsh izjavio je da se u prvih pet mjeseci mandata najviše posvetio monetarnim pitanjima, a da je zanemario nemonetarna pitanja poput supervizije.

Ekonomisti su jedinstveni u ocjeni da će Fed na sastanku krajem listopada ostaviti kamatne stope nepromijenjenim, dok će 9. prosinca 2026. godine donijeti odluku o povećanju kamatne stope za 25 baznih bodova.

Objavljena je analiza koja pokazuje da svako povećanje kamatne stope Feda za 1 % američku vladu košta dodatnih 95 milijardi USD godišnje na ime kamata na javni dug, što pojačava pritisak Bijele kuće na predsjedavajućeg Feda Warsha da uspori s podizanjem stopa.

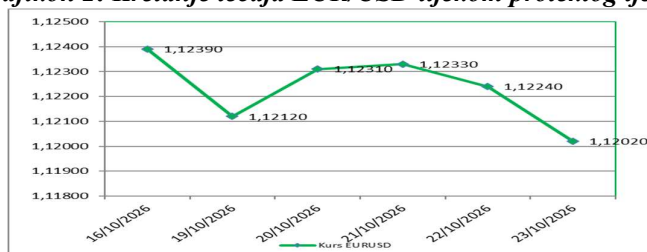
Ekonomski savjetnik predsjednika Trumpa Hassett priznao je da ima „još posla“ oko inflacije s obzirom na njen rast.

Anketa Bloomberg pokazala je da ekonomisti za razdoblje 2026. - 2028. očekuju gospodarski rast u vrijednosti od 2,3 %, 2,2 % i 2,2 %, respektivno. Stopa nezaposlenosti trebala bi se kretati oko razine od 4,2 %. Referentna kamatna stopa trebala bi rasti još jednom do kraja 2026. i u 2027. godini, dok se za 2028. godinu očekuje njeno smanjenje. Proračunski deficit trebao bi se kretati oko 6 % BDP-a. Odnos duga prema BDP-u trebao bi rasti sa 100,9 % na 105,0 %.

Tablica 4: Kretanje gospodarskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Gospodarski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI prerađivačkog sektora LIS	55,5		55,9
2.	PMI uslužnog sektora LIS	57,6		58,4
3.	Kompozitni PMI LIS	57,6		58,4
4.	Potrošačko raspoloženje Sveučilište LIS	46,3		48,1
5.	Broj novoizgrađenih nekretnina u tisućama RUJ	1.305	1.221	1.288

Grafikon 2: Kretanje tečaja EUR/USD tijekom proteklog tjedna

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/USD smanjen s razine od 1,1239 na razinu od 1,1202.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

VELIKA BRITANIJA

Prinosi britanskih državnih obveznica na tjednoj razini porasli su na kratkom i središnjem dijelu krivulje prinosa za 3 bazna boda, dok je prinos na desetogodišnju obveznicu smanjen za 1 bazni bod. Prva dva dana tjedna prinosi su uglavnom rasli duž cijele krivulje prinosa pod utjecajem nemira i fiskalnih rizika u Francuskoj, kao i podataka s tržišta rada, koji su povećali očekivanja rasta kamatne stope. U nastavku tjedna prinosi su se smanjivali, a u četvrtak su pratili pad prinosa na američke i njemačke državne obveznice, nakon pada na svjetskim tržištima dionica. Na kraju tjedna prinosi su rasli duž krivulje prinosa, čemu su doprinijele više cijene nafte i prirodnog plina.

FTSE 100 je na tjednoj osnovi niži za 1,76 % i završio je tjedan na 10.690,36 bodova. Tijekom tjedna rast je zabilježen samo jednog dana, a najveći dnevni pad od 1,08 % dogodio se u ponedjeljak, zajedno s europskim burzama, nakon nasilnih prosvjeda u Francuskoj.

Članica MPC BoE-a Greene pozvala je na povećanje kamatne stope u studenom. Kao razloge je navela da je usporavanje rasta plaća zastalo i da je rizik sekundarnih učinaka inflacije veći nego što je ranije procijenjeno. Većina ekonomista očekuje da će BoE na sastanku 5. studenog povećati kamatnu stopu sa 3,75 % na 4,00 %. Guverner BoE-a Bailey izjavio je da je ispravno postupio kada je branio tadašnjeg predsjedavajućeg Feda Powella od napada predsjednika Trumpa te da bi to ponovno učinio. BoE je bio u kontaktu s Googleom nakon privremenog prekida rada njegovih *cloud* usluga, što je poremetilo rad više velikih britanskih banaka.

Premijer Burnham najavio je mjere za smanjenje administrativnih troškova i produženje privremenog ukidanja pojedinih uvoznih carina, kojima bi tvrtke godišnje uštedjele gotovo 800 milijuna GBP. Također, od nadležnih ministara zatražio je da razmotre ukidanje fiksnih naknada na računima za plin. Vlada je odobrila proizvodnju plina na spornom polju Jackdaw u Sjevernom moru, a odluku je pozdravio i Trump.

Javni dug je prvi put premašio 3.000 milijardi GBP. Ministar financija John Healey će predstaviti proračun 28. listopada.

Tablica 5: Kretanje gospodarskih pokazatelja za Veliku Britaniju

Red. br.	Gospodarski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje	
1.	Rightmove cijena stambenih nekretnina (M/M)	LIS	-	1,0 %	0,7 %
2.	Rightmove cijena stambenih nekretnina (G/G)	LIS	-	-0,1 %	-0,8 %
3.	Indeks maloprodajnih cijena	RUJ	422,0	422,1	421,6
4.	Stopa nezaposlenosti – 3 mjeseca	KOL	4,9 %	4,7 %	4,9 %
5.	Stopa tražilaca naknade za nezaposlene	RUJ	-	4,4 %	4,4 %
6.	Promjena broja zahtjeva za naknadu za nezaposlene	RUJ	-	30.300	7.000
7.	GfK indeks povjerenja potrošača	LIS	-14	-24	-13
8.	Maloprodaja, uklj. gorivo (M/M)	RUJ	-0,1 %	-0,4 %	0,7 %
9.	Maloprodaja, bez goriva (M/M)	RUJ	-0,1 %	-0,7 %	0,9 %
10.	Inflacija (G/G)	RUJ	3,4 %	3,5 %	3,1 %
11.	Inflacija (M/M)	RUJ	0,3 %	0,4 %	0,5 %
12.	Temeljna inflacija (G/G)	RUJ	2,8 %	2,8 %	2,6 %
13.	Proračunski deficit (u milijardama GBP)	RUJ	24,0	24,5	17,3
14.	Prosječne tjedne plaće – (3M/G)	KOL	3,8 %	3,7 %	3,9 %
15.	S&P Global PMI prerađivačkog sektora (preliminarno)	LIS	51,8	52,8	51,9
16.	S&P Global PMI uslužnog sektora (preliminarno)	LIS	51,8	53,1	52,1
17.	S&P Global PMI kompozitni (preliminarno)	LIS	51,7	53,1	52,0

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala prema EUR, pa je tečaj EUR/GBP zabilježio smanjenje s razine od 0,8433 na razinu od 0,8379. U utorak je GBP dostigla najvišu razinu u odnosu na EUR u gotovo 17 mjeseci. I u odnosu na USD, GBP je aprecirala, pa je tečaj GBP/USD povećan s razine od 1,3327 na razinu od 1,3374.

JAPAN

Prinosi japanskih državnih obveznica smanjeni su na tjednoj razini duž cijele krivulje prinosa: za 4 bazna boda na kratkom dijelu i za 11 i 12 baznih bodova na središnjem i dužem dijelu. Tijekom tjedna prinosi su uglavnom bilježili svakodnevno smanjenje, da bi u petak zabilježili najveći pad, nakon što je nastavak globalne rasprodaje tehnoloških dionica povećao potražnju za sigurnom imovinom. Nikkei 225 smanjen je za 4,03 % na tjednoj razini na 62.693,16 bodova, zbog rastuće zabrinutosti u vezi s isplativošću ulaganja u umjetnu inteligenciju, bilježeći rast samo u srijedu od 0,85 %. Najveći dnevni pad od 2,65 % dogodio se u četvrtak, na što su utjecali oprečni tromjesečni rezultati velikih američkih tehnoloških tvrtki.

Guverner BoJ-a Ueda izjavio je da se temeljna inflacija približila cilju od 2 % i da bi se dugoročni prinosi trebali stabilizirati uz odgovarajući tempo povećanja kamatne stope. Naveo je da se rast plaća nastavlja prenositi na cijene roba i usluga te da potražnja povezana s umjetnom inteligencijom doprinosi rastu cijena, iako je teško povući jasnu granicu između inflacije potražnje i troškova. Zamjenik guvernera Himino izjavio je da je temeljna inflacija vrlo blizu cilja, da su financijski uvjeti i dalje poticajni te da bi odlaganje prilagodbe monetarne politike moglo dugoročno naštetiti gospodarstvu.

BoJ je u polugodišnjem Izvješću o financijskom sustavu ocijenio da japanski financijski sustav može izdržati šokove rasta cijena nafte i korekciju očekivanja o isplativosti ulaganja u umjetnu inteligenciju, upozorivši na rastuće rizike povezane s umjetnom inteligencijom, uključujući cyber-prijetnje. Očekuje se da će BoJ na sastanku 29. i 30. listopada odlučiti da je inflacija dostigla cilj od 2 %, gotovo 14 godina nakon uvođenja ovog cilja u siječnju 2013. godine. Prema izvorima Reutersa, BoJ bi na sastanku mogao zadržati referentnu kamatnu stopu nepromijenjenom i blago povećati projekciju inflacije za fiskalnu 2027. godinu zbog viših cijena nafte. Prema anketi Bloomberga, 83 % ekonomista očekuje povećanje referentne kamatne stope u prosincu, dok nijedan ne očekuje povećanje u listopadu.

Premijerka Takaichi odbacila je kritike da je odgovorna za slab JPY i visoke kamatne stope, najavivši da će obim emisije državnih obveznica biti odgovarajuće kontroliran. Pojasnila je da smanjenje poreza na potrošnju za prehrambene proizvode neće financirati posebnim obveznicama za pokrivanje deficita, ne isključujući emisiju državnih obveznica za financiranje proračuna u cjelini.

Ministrica financija Katayama izjavila je da Japan prelazi s inflacije uzrokovane višim uvoznim troškovima na održivu inflaciju podržanu rastom plaća. Najveća japanska sindikalna federacija Rengo pozvala je sindikate članice da u pregovorima o plaćama za 2027. godinu traže povećanje od najmanje 5 %, idealno 6 %.

Tablica 6: Kretanje gospodarskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Gospodarski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Saldo trgovinske bilance (u milijardama JPY)	RUJ	-210,4	-536,6	-1.111,9
2.	Izvoz (G/G)	RUJ	21,3 %	16,7 %	19,3 %
3.	Uvoz (G/G)	RUJ	20,4 %	18,9 %	28,0 %
4.	Ukupna prodaja robnih kuća u Japanu (G/G)	RUJ		4,2 %	2,6 %
5.	Narudžbe strojarских alata (G/G) – finalno	RUJ	60,4 %	60,4 %	64,7 %
6.	Indeks uslužnog sektora (M/M)	KOL	-0,4 %	-0,1 %	0,2 %
7.	Inflacija (G/G)	RUJ	2,1 %	2,1 %	1,9 %
8.	Temeljna inflacija (G/G)	RUJ	2,1 %	2,1 %	1,7 %
9.	S&P Global PMI prerađivačkog sektora (preliminarno)	LIS		53,3	54,1
10.	S&P Global PMI uslužnog sektora (preliminarno)	LIS		52,0	51,3
11.	S&P Global PMI kompozitni (preliminarno)	LIS		52,3	52,3

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, pa je tečaj EUR/JPY zabilježio smanjenje s razine od 177,58 na razinu od 175,72. I u odnosu na USD, JPY je aprecirao i tečaj USD/JPY je smanjen s razine od 158,02 na razinu od 156,87.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju tržišta u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte iznosila je 101,41 USD (EUR 90,23).

Na početku tjedna cijena nafte je porasla uslijed kontinuiranih rizika za opskrbu na Bliskom istoku, uključujući napade Huta, kao i činjenicu da su glavni iranski naftni terminali na otoku Kharg neaktivni još od kraja kolovoza uslijed američke pomorske blokade.

U utorak je cijena smanjena primarno zbog tržišnog optimizma i nade u diplomatski napredak na Bliskom istoku, što je umanjilo strahove ulagača od trajnih poremećaja u opskrbi. Ulagачi su reagirali na vijesti o sastanku iranskog predsjednika i načelnika pakistanske vojske (koji djeluje kao ključni posrednik između SAD i Irana), kao i na izvješća o prijedlozima za desetodnevno primirje, koja uključuju inspekcije IAEA-e.

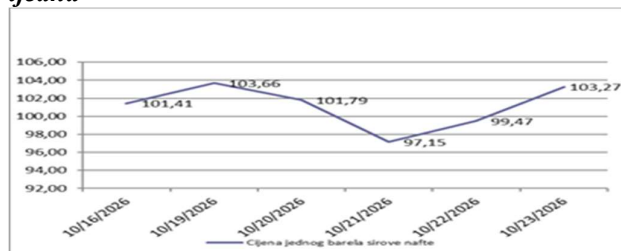
Sredinom tjedna cijena nafte dodatno je smanjena uglavnom zbog diplomatskih napora i popuštanja napetosti između SAD i Irana, što je ublažilo strahove od neposrednih poremećaja u opskrbi na Bliskom istoku. Na smanjenje cijene utjecao je i plan SAD da posudi dio svojih hitnih rezervi loživog ulja i dizela kako bi se obuzdao skok cijena goriva uzrokovan sukobima.

U četvrtak je cijena nafte ponovno povećana. Glavni uzrok ovog naglog skoka je drastična eskalacija geopolitičkih napetosti na Bliskom istoku, koja je izazvala strah od prekida globalne opskrbe energentima. Jemenski Huti izveli su nove napade na naftna postrojenja i mete unutar Saudijske Arabije, što je odmah aktiviralo alarm na energetske tržištima zbog ranjivosti ključne infrastrukture najvećeg svjetskog izvoznika.

U petak je cijena ovog energenta zabilježila povećanje prvenstveno zbog eskalacije geopolitičkih napetosti i neposrednih prijetnji opskrbi energijom s Bliskog istoka.

Cijena jednog barela nafte na kraju tjedna iznosila je 103,27 USD (EUR 92,19), što predstavlja povećanje od 1,83 % na tjednoj razini.

Grafikon 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Cijena jedne fine unce zlata na otvaranju tržišta u ponedjeljak iznosila je 4.165,58 USD (EUR 3.706,36).

Na početku tjedna je cijena ovog plemenitog metala blago smanjena. Ulagачi i dalje računaju na povećanje kamatne stope Fed, što negativno utječe na cijenu zlata. U utorak je cijena zlata smanjena drugi dan zaredom zbog povećanih inflacijskih očekivanja i očekivanja da će Fed nastaviti s povećanjem kamatnih stopa.

Sredinom tjedna zabilježeno je povećanje cijene zlata. Rusija je u rujnu prodala 6,2 tone zlata, što predstavlja nastavak trenda u kojem koristi svoje zlatne rezerve kako bi financirala rastući savezni proračunski deficit i pokrila visoke troškove vojnih operacija.

U četvrtak je cijena ovog plemenitog metala smanjena zbog rasta cijene nafte i time povezanih inflacijskih očekivanja, kao i očekivanja da će Fed do kraja godine povećati kamatne stope za 25 baznih bodova.

Na kraju tjedna je cijena zlata zabilježila daljnje smanjenje kao i prethodnog dana. Cijena zlata je krajem trgovanja u petak, prvi put od sredine srpnja ove godine, pala ispod psihološke granice od 4.000 USD za jednu finu uncu.

Cijena jedne fine unce zlata na kraju tjedna iznosila je 3.996,10 USD (EUR 3.567,31), što predstavlja smanjenje od 4,07 % na tjednoj razini.

Grafikon 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

